

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 11/2008 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lagar
om ändring av 11 kap. 2 och 3 § i lagen om of-
fentlig arbetskraftsservice, lagen om utkomst-
skydd för arbetslösa och 17 § i lagen om alterne-
ringsledighet**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 22 oktober 2008 en proposition med förslag till lagar om ändring av 11 kap. 2 och 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice, lagen om utkomstskydd för arbetslösa och 17 § i lagen om alterneringsledighet (RP 165/2008 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Timo Meling, arbets- och näringsministeriet
- utbildnings- och arbetskraftspolitisk sekreterare Saana Siekkinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf

- finanspolitisk expert Ralf Sund, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- arbetskraftspolitisk ombudsman Heikki Taulu, Akava r.f.
- specialrådgivare Riitta Wörn, Finlands Näringsliv
- arbetsmarknadsombud Merja Hirvonen, Företagarna i Finland rf
- ordförande Lea Karjalainen, Finlands Arbetslösas Samarbetsorganisation -TVY
- ordförande Eija Tuutti, Arbets- och näringsförvaltningens personalförbund ANPF rf
- direktör Markku Virtanen, Servicebranschernas arbetslöshetskassa.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om offentlig arbetskraftsservice, lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om alterneringsledighet ändras så att arbetskraftskommissionerna ändras till kommissioner för främjande av sysselsättningen. Kommissionerna ska få större betydelse som strategiska aktörer genom att uppgiften att lämna arbetskraftspolitiska utlåtanden om enskilda

arbetstagares rätt till arbetslöshetsförmåner och alterneringsersättning överförs till arbets- och näringsbyråerna och kommissionerna ges en större roll när det gäller att trygga tillgången på arbetskraft, förbättra sysselsättningen och förutse förändringar på arbetsmarknaden och planera åtgärder för att hantera förändringarna.

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker lagförslagen med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Kommissionerna för främjande av sysselsättningen

Regeringen föreslår att arbetskraftskommissionerna ska bli kommissioner för främjande av sysselsättningen. Målet är att kommissionerna ska kunna koncentrera sig på att förutse förändringar som påverkar arbetsmarknaden och främja sysselsättningen på regionalt plan. Reformen är avsedd att öka samverkan och förtroendet mellan arbetsmarknadsorganisationerna och andra regionala aktörer och förbättra möjligheterna att styra arbetskraftspolitik på bästa sätt med hänsyn till sysselsättningen i den egna regionen.

Utskottet anser att förslaget att inrätta kommissioner för främjande av sysselsättningen är motiverat. Behovet och betydelsen av prognostisering och intensivt samarbete mellan regionala aktörer framhävs av de snabba och omfattande förändringarna på arbetsmarknaden.

Det är påkallat att arbetsgivare, företagare och arbetstagare såväl som andra viktiga regionala aktörer såsom kommuner, näringsbolag och utbildningscentra är representerade i kommissionerna. Dessutom behöver lantbruksföretagarna vara företrädade, särskilt i områden där jordbruket genomgår en kraftig strukturomvandling eller jordbruksnäringen har stort behov av arbetskraft.

Genom att sammanföra den expertis som olika aktörer har, intensifiera samarbetet och regelbundet och konfidentiellt utbyta synpunkter går det att förbättra prognostiseringen och hante-

ringen av förändringar på arbetsmarknaden. Det är angeläget att sysselsättningskommissionerna medverkar i planeringen av åtgärder som behövs till följd av förändringar, kommer med förslag till att utveckla arbetskraftsservicen i området, sammanträder regelbundet och vid behov lämnar utlåtanden i frågor som gäller arbetslivet och dess omställningar.

Arbetskraftspolitiska utlåtanden

Kommissionernas uppgifter i frågor som gäller utkomstskydd för arbetslösa ska ändras så att arbets- och näringsbyråerna tar över uppgiften att lämna arbetskraftspolitiska utlåtanden om enskilda personers rätt till arbetslöshetsförmåner. Kommissionerna ska i varje fall bevaka de här utlåtandena av arbets- och näringsbyråerna och hjälpa dessa att bedöma de arbetskraftspolitiska förutsättningarna.

Dessutom ska kommissionerna kunna lämna utlåtanden i fall där någon fått avslag på sin ansökan om arbetslöshetsförmån på grund av att han eller hon vägrat att ta emot arbete eller på eget bevåg lämnat sitt arbete och överklagar beslutet hos besvärsnämnden för utkomstskyddsårenden eller försäkringsdomstolen. Eftersom utlåtandena i sådana fall ska behandlas snabbt går de till en sektion med tre medlemmar: kommissionsordföranden och en företrädare för arbetsgivarna och en företrädare för arbetstagarna. De medlemmar som representerar arbetslivsorganisationerna ska sinsemellan komma överens om hur kommissionens medlemmar ska turas om i sektionen.

År 2007 lämnades sammanlagt ca 1,87 miljoner arbetskraftspolitiska utlåtanden, av vilka ca 156 000 kom från kommissionerna. Arbetskraftskommissionerna röstade sammanlagt 1 548 gånger. Ungefär 45 200 utlåtanden gällde tidsperioder utan ersättning (s.k. karenstid).

Utskottet anser att arbetskraftskommissionerna har spelat en viktig roll i bedömningen av de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för utkomstskydd för arbetslösa. Kommissionerna har tillfört avgörandena expertis i fråga om den lokala arbetsmarknaden, branscherna och omständigheterna. Det har då gått att göra avgörandena mer flexibla och anpassade till den allmänna rättskänslan. Utskottet framhåller att organisationernas expertis kommer att behövas i fortsättningen också när de arbetskraftspolitiska förutsättningarna bedöms. Det är påkallat att kommissionerna noga bevakar hur utlåtandepraxisen artar sig på de respektive regionala arbets- och näringsbyråerna.

Med hänsyn till det stora antalet utlåtanden och det summariska förfarande som åtminstone de större kommissionerna tillämpat ser utskottet det som motiverat att ändra bestämmelserna så att kommissionerna inte längre medverkar i arbetet med enskilda utlåtanden. Det är ändå viktigt att ändringens konsekvenser för antalet överklaganden och avgörandena av dem följs upp. Att utlåtandena ska lämnas av tjänstemän framhäver behovet och betydelsen av en entydig och tydlig lagstiftning, understryker utskottet.

Det är viktigt att kommissionens sektion enligt lagförslaget ska behandla och lämna utlåtanden om besvär över avslag på ansökningar om arbetslöshetsförmåner. Behandlingen i sektionen ska vara avgränsad till beslut i fall där arbetssökanden vägrat att ta emot arbete och i fall där arbetstagaren på eget bevåg lämnat sitt arbete. Sektionen ska inte behandla besvär som föranleds av att ansökan om utkomstskydd för arbetslösa avslagits t.ex. på grund av att sökanden inte ansetts stå till arbetsmarknadens förfogande, vägrat utbilda sig eller delta i någon annan arbetsmarknadsåtgärd eller avbrutit en sådan åtgärd. Det är angeläget att följa upp vad avgränsningen av sektionens behörighet får för konsekvenser och i förekommande fall vidta åtgärder för att bredda behörigheten om det visar sig att arbetsmarknadsparternas expertis är nödvändig också i behandlingen av de här ärendena.

Arbeterskyddet för arbets- och näringsbyråernas personal

Besluten om tidsperioder utan ersättning och permanent bortfall av arbetslöshetsförmåner innebär vanligen att kunden och hans eller hennes familj får det betydligt svårare att försörja sig. En del kunder reagerar därför mycket kraftigt och uppträder hotfullt.

För tjänstemännen är den största frågan i praktiken om innehållet i de arbetskraftspolitiska utlåtandena personifierar enskilda tjänstemän och om detta påverkar deras säkerhet till följd av att arbets- och näringsbyråerna övertar arbetet med utlåtandena.

Utskottet ser det som nödvändigt att arbets- och näringsbyråerna ser till att de tjänstemän som har hand om utlåtandena kan arbeta tryggt. Det är viktigt att personalen får utbildning i säkerhetsfrågor och att arbetslokalerna är planerade med hänsyn till säkerhetsfaktorer. Men samtidigt bör insynen och rättvisan i förvaltningen garanteras. Kunden ska ha rätt att få all information som han eller hon behöver om grunderna för ett beslut och kunna diskutera med den tjänsteman som handlagt ärendet. Bäst ser man till arbetarskyddet på det sättet att besluten motiveras begripligt och att lagstiftningen om utkomstskydd för arbetslösa svarar mot människornas rättskänsla och är så tydlig och entydig att kunden förstår vad beslutet grundar sig på.

Utskottet påpekar att de ändrade uppgifterna och det ökade ansvaret bör beaktas i uppgiftsbeskrivningen och lönen för de arbetskraftskonsulter som arbetar med utlåtanden.

Detaljmotivering

1. Lag om ändring av 11 kap. 2 och 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice

3 §. Tillsättande av kommissionen för främjande av sysselsättningen och kommissionens uppgifter. Lagförslaget innehåller inga bestämmelser om sysselsättningskommissionens beslutföret. Även om kommissionen huvudsakligen har konsultativa uppgifter ser utskottet det som viktigt

att den i förekommande fall också officiellt kan besluta om sin ståndpunkt i aktuella frågor. Därför föreslår utskottet att 3 § kompletteras med ett 3 mom. om kommissionens beslutförhet.

2. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

4 §. *Arbetskraftspolitiskt utlåtande.* Enligt 11 kap. 4 § 5 mom. i lagförslaget ska sysselsättningskommissionen ta ställning till arbets- och näringsbyråns bemötande till besvär i fall där en arbetssökande har överklagat ett beslut som fattats av den som betalar ut arbetslöshetsförmånen och som gäller ett arbetskraftspolitiskt utlåtande lämnat på grund av att sökanden vägrat att ta emot arbete eller lämnat sitt arbete. För att det ska framgå vad kommissionens sektion konkret ska göra föreslår utskottet att lagrummet preci-

seras med att sysselsättningskommissionen ska lämna utlåtande om sökandens besvär. Om sektionen inte är enig finns det möjlighet att foga en avvikande mening till utlåtandet.

Dessutom föreslås det en teknisk ändring i momentet till följd av tillägget om sysselsättningskommissionens beslutförhet i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Förslag till beslut

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår således

att lagförslag 3 godkänns utan ändringar och

att lagförslag 1 och 2 godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av 11 kap. 2 och 3 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) 11 kap. 2 § 2 mom. och 3 § som följer:

11 kap.

Samarbete i anslutning till verkställigheten

2 §
(Som i RP)

3 §

Tillsättande av kommissionen för främjande av sysselsättningen och kommissionens uppgifter

(1 och 2 mom. som i RP)

Sysselsättningskommissionen är beslutför när ordföranden eller en vice ordförande och minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande. Om ordföranden och vice ordförandena är jäviga att behandla ett ärende ska kommissionen inom sig välja en annan medlem till ordförande för den tid då ärendet behandlas. Kommissionens beslut blir den åsikt som majoriteten av medlemmarna omfattar. Faller rösterna lika, blir den åsikt som mötesordföranden omfattar kommissionens beslut. (Nytt)

(4 och 5 mom. som 3 och 4 mom. i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

2.

Lag**om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 4 § 3 mom. och 9 § 2 mom., 10 kap. 10 §, 11 kap. 2 § 2 mom. och 4 § 1, 3 och 5 mom., 12 kap. 1 § 5 mom. och 9 § samt 13 kap. 1 § 1 och 2 mom., 3 § 1 mom. och 9 §,

av dem 10 kap. 10 § sådan den lyder i lag 1180/2005, 11 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1217/2005 och 3 mom. i lag 1330/2004 samt 12 kap. 9 § och 13 kap. 9 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1089/2006, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser4 och 9 §
(Som i RP)

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning10 §
(Som i RP)

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet2 §
(Som i RP)

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

(1 och 3 mom. som i RP)

Sysselsättningskommissionen *kan ge utlåtande om* besvär som anförts av de som ansöker om arbetslöshetsförmåner i ett ärende där arbets- och näringsbyrån på det sätt som avses i 2 mom. har kompletterat sitt arbetskraftspolitiska utlåtande enligt 2 kap. 8, 9, 12 eller 21 § eller 8 kap. 2 eller 4 a § och där det är fråga om att arbetssökanden har vägrat att ta emot arbete, har lämnat arbetet eller av eget vållande blivit avskedad från arbetet. Sysselsättningskommissionen har dessutom till uppgift att följa arbets- och näringsbyråns utlåtandepraxis och att stödja byrån vid bedömningen av de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för utkomstskyddet för arbetslösa. I lagen om offentlig arbetskraftsservice bestäms om en sysselsättningskommissions sammansättning, (*utesl.*) beslutförhet och (*utesl.*) övriga uppgifter. Närmare bestämmelser om lämnande av arbetskraftspolitiskt utlåtande och om uppgifter som antecknas i utlåtandet kan utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

12 kap.

Sökande av ändring

1 och 9 §
(Som i RP)

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1, 3 och 9 §
(Som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 18 november 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Arto Satonen /saml
vordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Susanna Haapoja /cent
Hannakaisa Heikkinen /cent
Anna-Maja Henriksson /sv
Arja Karhuvaara /saml
Johanna Karimäki /gröna
Merja Kuusisto /sd

Esa Lahtela /sd
Markus Mustajärvi /vänt
Sanna Perkiö /saml
Katja Taimela /sd
Tarja Tallqvist /kd
Jyrki Yrttiaho /vänt
ers. Elsi Katainen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.

RESERVATION

Motivering

Propositionen innebär en drastisk ändring för de nuvarande Arbetskraftskommissionerna. Sysselsättningskommissionernas medverkan i behandlingen av kundernas rätt till utkomstskydd för arbetslösa ska i fortsättningen vara begränsad och handhas av en mycket liten sektion. Alla andra beslut i sådana frågor ska fattas av en enskild anställd vid arbets- och näringsbyrån. Överföringen ger inte sysselsättningskommissionen någon som helst ökad betydelse som strategisk aktör, till skillnad från vad som står i motiven till propositionen. Däremot är det ett befogat mål att de berörda grupperna lokalt och regionalt sammanträffar och funderar på olika handlingsmodeller i fråga om sysselsättning, arbetslöshet och förändringar på arbetsmarknaden. Men nu tar man fram en modell som formaliserar vad som redan är normal praxis på många Arbetskraftsbyråer utan att sysselsättningskommissionerna får en enda ny fråga att besluta om. De aktörer som är representerade i kommissionerna kommer också i fortsättningen att fatta besluten på sina respektive verksamhetsområden.

Propositionen kan leda till bättre informationsflöde mellan olika myndigheter och berörda grupper på det lokala planet. Den kan också generera nya tillvägagångssätt på områden där samverkan över förvaltnings- och sektorgränserna har varit främmande. Det hade gått att främja de här strategiska målen utan att frånta Arbetskraftskommissionen dess viktiga uppgift att besluta om utkomstskyddet för arbetslösa.

De nuvarande Arbetskraftskommissionernas status

Ursprungligen inrättades Arbetskraftskommissionerna för att vid sidan av tjänstemännen pröva beslut utifrån sin kännedom om lokala förhållanden och branscher. Om de ville kunde de ta vara på den möjlighet som lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillät att i varje enskilt fall

överbäga avgöranden om utkomstskydd för arbetslösa om det förelåg en särskild "med dessa jämförbar orsak".

Arbetskraftskommissionerna har enligt eget övervägande kunnat göra avgörandena flexibla och rationella. Tack vare detta har det gått att gallra ut obefogade beslut om avslag på ansökan om arbetslöshetsförmåner för bestämd eller obestämd tid. Det är självklart att enskilda anställda inom förvaltningen inte är kapabla att göra samma bedömning som kommissionen med många medlemmar och expertis av olika slag kunde göra.

Kundernas rättssäkerhet

I motiven till propositionen står det att ändringen inte försämrar sökandenas rättssäkerhet. Redan det att Arbetskraftskommissionernas verksamhetsområden blev större ledde till stramare tolkningar av utkomstskyddet för arbetslösa, fastän lagen inte ändrades på något sätt.

Den föreslagna överföringen av behörighet till enskilda anställda kommer att leda till ytterligare skärpt lagtolkning. Det är lätt att uppfylla befalla över de anställda i förvaltningen. Däremot arbetade Arbetskraftskommissionerna självständigt. Det är en tydlig skillnad på om prövningsrätten enligt lagen tillfaller enskilda anställda eller ett organ med många medlemmar som är inrättat för ändamålet.

Under 2007 lämnade kommissionerna totalt 156 000 Arbetskraftspolitiska utlåtanden, bland vilka de röstade i 1 548 fall. Samma år avgjorde försäkringsdomstolen 851 besvär över utkomstskydd för arbetslösa, där beslutet av besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden ändrades i hundra fall. Nämnden avgjorde 7 806 besvärssärenden, där beslutet i första instans ändrades i 17 % av fallen. I praktiken har också omröstningen i kommissionerna stärkt sökandenas position i besvärprocessen. Nu faller den möjligheten bort i merparten av avgörandena.

Företagares och deras familjemedlemmars rätt till utkomstskydd för arbetslösa

Det mest problematiska med lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit rätten för företagare och deras familjemedlemmar som bor i samma hushåll att få arbetslöshetsförmåner. Avgörandena har varit svåra att tolka och förutse. Lagen måste ändras på den här punkten i varje fall. I nuläget har Arbetskraftskommissionerna kunnat ta beslut med hänsyn till sökandens situation, de faktiska villkoren för företagsverksamheten, de lokala faktorerna och konkurrensläget.

Nu kommer problemen att kvarstå men möjligheten att lindra dem i lagen går förlorad, eftersom enskilda anställda inte alltid har tillräckligt med expertis eller lagfäst prövningsrätt så som kommissionerna har haft.

Den obefogade avgränsningen av sysselsättningskommissionernas behörighet i besvär över utkomstskydd för arbetslösa

Enligt propositionen ska kommissionerna ta ställning till besvär som anförts av dem som sökt arbetslöshetsförmåner bara i de fall att sökanden lämnat sitt jobb, blivit avskedad eller vägrat ta emot jobb. Det står att avgränsningen är gjord på lämpligaste vis. Men det står ingenting om varför kommissionen inte ska behandla fall där sökanden inte anses stå till arbetsmarknadens förfogande eller vägrat delta i eller avbrutit utbildning eller en Arbetskraftspolitisk åtgärd. Den här frågan står det inte en enda rad om vare sig i motiven till propositionen eller i sakkunnigutlåtandena. Inte heller de sakkunniga som utskottet hörde kunde belysa eller motivera det här fastän de flera gånger fick frågor om det att besvara. På den här punkten är det alltså fråga om dålig lagberedning.

Kommissionen borde få komma med synpunkter också när sökanden avbrutit eller vägrat delta i utbildning eller en åtgärd, och inte bara företrädare för förvaltningen. Avgörandena kan leda till att kunden fråntas sina förmåner för flera veckor framåt eller i värsta fall för obestämd tid. Därför vore det befogat att behandlingen sker på möjligast lika villkor också i dessa fall.

Detta noteras också i utlåtandet av Finlands Arbetslösas Samarbetsorganisation TVY rf.

Tjänstemännens makt kontra kundernas synpunkter

Utlåtandena av och utfrågningen av sakkunniga fokuserade starkt på förvaltningens synpunkter. Där lades vikten på snabbare beslut men förändringar i innehållet uppmärksammades just inte alls. I utlåtandena betonades det också att det ska gå enkelt att fatta beslut.

De viktigaste frågorna för förvaltningspersonalen var arbetarskyddet och det faktum att om namnet på en enskild tjänsteman nämns i negativa beslut om utkomstskydd för arbetslösa kan det i värsta fall leda till våldsamma reaktioner mot tjänstemannen.

Våldshot ska alltid tas på allvar och försöka undvikas. Men vore det inte skäl att se saken också ur den synvinkeln att en allmänt känd och accepterad lagstiftning går sida vid sida med medborgarnas rättskänsla. Borde inte lagen och de beslut som fattas med stöd av den vara så konsekventa och öppna för insyn att kunderna känner till sina rättigheter och upplever att de lika behandlas och bemöts på ett sätt som stämmer överens med lagen?

Akavas representant i Helsingfors Arbetskraftskommission lyfte förtjänstfullt fram också andra synpunkter än tjänstemännens. Han sade att han har upplevt sig kunna påverka i kommissionen. Han påminde också om att alla som söker arbetslöshetsförmåner inte har sådan kännedom om lagstiftningen eller kapacitet att ta egna initiativ som de behöver för att bevaka sina egna intressen. Efter de föreslagna ändringarna kommer det här problemet att förvärras.

Den sakkunniga avslutade sitt utlåtande med ett kärnfullt uttalande: "Sammanfattningsvis konstaterar jag att dagens Arbetskraftskommission med små kostnader har tillhandahållit en brett förankrad behandling i en sammansättning med tre parter i vissa kategorier av frågor som gäller utkomstskydd för arbetslösa. De här kategorierna har blivit något färre under årens lopp. Avgöranden som kommit till genom omröstning har

ofta underkastats omröstning i besvärinstanserna också."

Sammansättningen i sysselsättningskommissionens sektion

Regeringen föreslår att sysselsättningskommissionen vid behandling av besvärssärenden ska arbeta i en sektion som utöver kommissionsordföranden, som företräder Arbetskraftsmyndigheterna, eller vice ordföranden består av en medlem som företräder arbetsgivarna och en medlem som företräder arbetstagarna. Sektionen ska alltså bara ha tre medlemmar. Det är en alltför liten sammansättning. För att arbetstagarna säkert ska få alla sina synpunkter hörda föreslår vi att de ska företrädas av tre medlemmar och inte bara en medlem i sektionen. I övrigt ska sammansättningen vara den som regeringen föreslår. Sektionen ska alltså bestå av fem medlemmar.

Kostnaderna som grund för propositionen

Kostnaderna för dagens system kan åtminstone inte vara en orsak att lägga ner Arbetskraftskommissionerna.

De direkta kostnaderna för kommissionerna har legat på 645 000 euro per år. Det rör sig om de totala kostnaderna för nittio Arbetskraftskommissioner där hundratals personer medverkat och företrätt förvaltningspersonalen och de mest representativa Arbetskraftsorganisationerna i sitt område. De genomsnittliga kostnaderna per kommission har varit bara ca 7 200 euro.

Utifrån en trepartsberedning blir det nu en paradox där besluten på trepartsbasis i mycket viktiga frågor försvinner på det lokala planet.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslag 3 godkänns utan ändringar och

att lagförslag 1 och 2 godkänns med ändringar (Reservationens ändringsförslag).

Reservationens ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av 11 kap. 2 och 3 § i lagen om offentlig Arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om offentlig Arbetskraftsservice (1295/2002) 11 kap. 2 § 2 mom. och 3 § som följer:

11 kap.

Samarbete i anslutning till verkställigheten

2 §
(Som i AjUB)

3 §

Tillsättande av kommissionen för främjande av sysselsättningen och kommissionens uppgifter

(1—3 mom. som i AjUB)

Om sysselsättningskommissionens uppgifter i anslutning till de Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för Arbetslöshetsförmåner föreskrivs i

lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). När sysselsättningskommissionen behandlar ärenden som avses i första meningen i 11 kap. 4 § 5 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa fungerar kommissionen som en sektion. Till sektionen hör förutom sysselsättningskommissionens ordförande eller vice ordförande dessutom en medlem som företräder arbetsgivarna och *tre medlemmar* som företräder arbetstagarna. Sektionen är beslutförför när ordföranden eller vice ordföranden och de övriga medlem-

marna är närvarande. Sektionens ståndpunkt blir den åsikt som majoriteten av medlemmarna omfattar. Om sektionens ordförande och vice ordförande är jäviga att behandla ett ärende, överförs ärendet till sysselsättningskommissionen vid en annan arbets- och näringsbyrå som förordnas av arbets- och näringscentralen.

(5 mom. som i AjUB)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i AjUB)

2.

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 30 december 2002 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 4 § 3 mom. och 9 § 2 mom., 2 kap. 5 § 1 och 4 mom., 10 kap. 10 §, 11 kap. 2 § 2 mom. och 4 § 1, 3 och 5 mom., 12 kap. 1 § 5 mom. och 9 § samt 13 kap. 1 § 1 och 2 mom., 3 § 1 mom. och 9 §,

av dem 10 kap. 10 § sådan den lyder i lag 1180/2005, 11 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1217/2005 och 3 mom. i lag 1330/2004 samt 12 kap. 9 § och 13 kap. 9 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1089/2006, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 §

Verkställighet av lagen

Arbets- och näringsbyrån ger för Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna bindande utlåtanden enligt 11 kap. 4 § om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner. *Utlåtandet ska dock ges av sektionen vid kommissionen för främjande av sysselsättningen (sysselsättningskommissionen), om arbets- och näringsbyrån anser att en behandling i sektionen är nödvändig på grund av att bestämmelserna lämnar rum för*

tolkning, för att tolkningslinjen ska stärkas eller av andra orsaker eller om den som söker arbetslöshetsförmån kräver behandling i sektionen. En av arbets- och näringscentralen utsedd tjänsteman vid varje arbets- och näringscentral (utkomstskyddsombud) övervakar inom sitt verksamhetsområde att utlåtandep Praxis är lagenlig och enhetlig. Arbets- och näringscentralen förordnar dessutom inom sitt verksamhetsområde en ställföreträdare för utkomstskyddsombudet. På utkomstskyddsombudets ställföreträdare tilllämpas vad som annanstans i denna lag föreskrivs om utkomstskyddsombud.

9 §

(Som i AjUB)

2 kap.

**Arbetskraftspolitiska förutsättningar för er-
hållande av förmåner**

5 § (Ny)

*Upphörande med och avbrott i företagsverksam-
het*

Den som på det sätt som avses i 4 § 1 eller 2 mom. har varit sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete anses fortfarande vara sysselsatt fram till den tidpunkt då företagsverksamheten eller det egna arbetet bevisligen har upphört eller i en följd har varit avbruten under fyra månader. Företagsverksamhet eller eget arbete skall anses ha upphört då vederbörande försätts i konkurs eller då arbetsförmågan hos den som tidigare har varit sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbetet har försämrats väsentligt eller då det annars är uppenbart att företagsverksamheten eller det egna arbetet inte längre fortgår. Företagsverksamhet eller eget arbete anses bevisligen ha avbrutits då utifrån bolagets likvidation eller ett avtal om upplösning av bolaget eller en yrkesutövars anmälningar och åtgärder kan dras den slutsatsen att produktionsverksamheten och den ekonomiska verksamheten har avbrutits. *Sysselsättningen på heltid i företagsverksamhet anses ha upphört när det utifrån en utredning av den arbetssökande eller i övrigt är uppenbart att verksamheten inte fortgår på så sätt att den utgör ett hinder för att ta emot heltidsarbete.* Närmare bestämmelser om upphörande med eller avbrott i företagsverksamhet eller eget arbete och om de utredningar som krävs därom utfärdas genom förordning av statsrådet.

En företagares familjemedlem som avses i 1 kap. 6 § 4 mom. ovan anses inte längre vara sysselsatt på heltid i företagsverksamhet när det utifrån en utredning av den arbetssökande eller i övrigt är uppenbart att verksamheten inte fortgår på så sätt att den utgör ett hinder för att ta emot heltidsarbete.

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

10 §
(Som i AjUB)

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

2 §
(Som i AjUB)

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbets- och näringsbyrån *eller sysselsättningskommissionens sektion* ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om de förutsättningar som anges i 2 kap. och 7 kap. 3—5 och 7 §, 8 kap. och 9 kap. 7 § 2 mom. i denna lag samt i 5 a kap. 2 § 1—3 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice. I det arbetskraftspolitiska utlåtandet ska konstateras att en sysselsättningsplan utarbetats, tidpunkten då sysselsättningsplanen tas i bruk, att en åtgärd ingår i sysselsättningsplanen samt andra omständigheter som är nödvändiga för att tillägg för en sysselsättningsplan ska kunna betalas.

(3 mom. som i AjUB)

Sysselsättningskommissionen tar ställning till besvär som anförts av de som ansöker om arbetslöshetsförmåner i ett ärende där arbets- och näringsbyrån på det sätt som avses i 2 mom. har kompletterat sitt arbetskraftspolitiska utlåtande enligt 2 kap. 8, 9, 12 eller 21 § eller 8 kap. 2 eller 4 a § och där det är fråga om *ifall arbetssökanden anses stå till arbetsmarknadens förfogande eller att arbetssökanden har vägrat att ta emot arbete, har lämnat arbetet eller av eget vållande blivit avskedad från arbetet, utbildning eller en arbetskraftspolitisk åtgärd.* Sysselsättningskommissionen har dessutom till uppgift att följa arbets- och näringsbyråns utlåtandep Praxis och

att stödja byrån vid bedömningen av de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för utkomstskyddet för arbetslösa. I lagen om offentlig arbetskraftsservice bestäms om en sysselsättningskommissions sammansättning, dess sektioners beslutförhet och kommissionens övriga uppgifter. Närmare bestämmelser om lämnande av arbetskraftspolitiskt utlåtande och om uppgifter som antecknas i utlåtandet kan utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

12 kap.

Sökande av ändring

1 §

Rätt att söka ändring

— — — — —
Ändring i ett bindande utlåtande av arbets- och näringsbyrån eller sysselsättningskommis-

sionens sektion får inte sökas genom särskilt besvär.

9 §

(Som i AjUB)

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1, 3 och 9 §

(Som i AjUB)

Ikraftträdandebestämmelsen

(1 mom. som i AjUB)

De ärenden som faller inom arbetskraftskommissionens behörighet och som är anhängiga vid lagens ikraftträdande avgörs av arbets- och näringsbyrån eller sysselsättningskommissionens sektion.

(3 mom. som i AjUB)

Helsingfors den 18 november 2008

Markus Mustajärvi /vänst
Jyrki Yrttiaho /vänst
Jukka Gustafsson /sd
Esa Lahtela /sd

Katja Taimela /sd
Merja Kuusisto /sd
Tarja Tallqvist /kd